

Enhed for Guds skyld

Af Lars Due Christensen, præst i Lyngby Frikirke

Kristent Institut

Artiklen er udgivet i regi af Kristent Institut
og må frit videreformidles, blot det sker uforandret

Overgivelsen til enhed er muligvis den stærkeste form for tilbedelse, vi kan praktisere. Det er måske også den sværeste.

Jesu ypperstepræstelige bøn fra Johannes 17 har ubestrideligt enheden som absolut fokuspunkt. Det er en naturlig fortsættelse af formaningen i Johs.15, hvor vintræsbilledet, der taler om vores essentielle sammenhæng med Jesus, udmønter sig i befalingen, "I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer". Enheden er åbenlyst frugten af lydighed mod kærlighedsbuddet.

Det specielle ved enhed er, at det synes at være det eneste, vi skal arbejde med. Ef.4 taler om Jesus, der gives som gave til menigheden, om tjenester, der gives til menigheden, og gaver, der gives. Alt gives – også enheden. For det kaldes for Åndens enhed. Men med den tilføjelse, at den skal vi stræbe efter at fastholde. Gud selv fastholder os i kærlighedens relation, og giver os alt, hvad vi trænger til. Vi skal fastholde hinanden. Det bliver ganske enkelt den naturlige følge – forpligtelsen, der følger med Guds gave. "Vi elsker, fordi han elskede os først," siger Johannes.

Sådan er det.

Men hvorfor er det sådan?

Formentlig fordi Guds essens er kærlighed, som udtrykkes i enhed. "Lad os gøre mennesket i vort billede," sagde Faderen, Sønnen og Helligånden til hinanden – og som sagt, så gjort. Skal vi forstå os selv, skal vi derfor ikke blot søge ind i os selv, men også hen til Gud. I ham ser vi et uudgrundeligt paradoks, der afspejles som et dilemma i vore liv; Gud er fri og afhængig på én gang. Han kan alt, men han er ikke selvtilstrækkelig. Selve hans grundstruktur består i et fællesskab – ikke i alenehed. Han er tre personer, som er så tæt sammenknyttede, at de er ét. "Lad os gøre mennesket.." var ikke konklusionen på en lang diskussion, men en fællesvilje i det guddommelige fællesskab. Selvom de er tre i et fuldkomment fællesskab, er de altså ikke selvtilstrækkelige. Gud er Gud, og han gør alt, hvad han sætter sig for. Der er intet, der binder ham – intet, som kan standse ham i at udføre sin vilje. Han kan alt, ved alt, er allestedsnærværende og evig. Han er fri. Da han skabte mennesket i sit billede, manifesteredes paradokset i menneskets længsel. "Det er ikke godt for mennesket at være

alene," sagde Gud og skabte et medmenneske. Til begge gav han fuld bevægelsesfrihed og autoritet i hele skaberværket. Forbuddet om frugten handlede om menneskets mulighed for at bevare deres frihed, som var bundet op på deres fællesskab med Gud og hinanden. Så snart de forsøgte at overskride den naturlige grænse mellem dem selv og Guds autoritet, ville de miste deres menneskelighed. At være selvtilstrækkelig dømmes os nemlig til en umenneskelig alenehed. Aleneheden var måske den største byrde, Jesus bar, da han på korset råbte: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?"

Derfor er korsets grundlæggende frugt en genoprettelse af enheden, og derfor er den stærkeste tilbedelse af Jesus og hans fuldbragte værk min hengivelse til være ét med ham ved at hengive mig til enheden med hans krop – menigheden.

Det er også den ypperste modtagelse af min egen menneskelighed. Her finder jeg hjemme i centrum af mit grundlæggende DNA – et Jeg, som er skabt til at være viklet ind i et Vi.

Hvorfor er enhed muligvis den sværeste form for tilbedelse?

For di jeg har spist af æblet, rakt til mig af ham, hvis navn udtrykker hans egen essens og formål – Satan (*Diabolos*="adskillelse"). Derfor kan Paulus' beskrivelse af Åndens og kødets natur også betragtes som mit indre oprør mod mig selv og min egen grundstruktur – min medskabte afhængighed af Gud og andre. I kulturen kaldes det for kampen mellem individualismen og kollektivismen. I kirken får det andre udtryk, men kampen er der. Når Åndens gaver i højere grad kommer til at handle om formidleren frem for modtageren (menigheden), når tjenesterne i højere grad har fællesskabet som springbræt frem for at være udgydt for de andre, når succes måles i, hvordan min menighed klarer sig i forhold til andres, når tilbedelseskorene begynder at summe af "jeg" i stedet for "vi" etc.

Lederens balancegang

Vi kan miste det personlige ansvar og drive i en misforstået kollektivism – det er en risiko. Vi kan blive ekstremt ensomme og miste vores menneskelighed i individualismen – det er en stor fare. Som ledere bevæger vi os i et fint balancefelt, hvor vi i

den grad har brug for hinanden som samtalepartnere, Helligåndens gave til at bedømme og sund fornuft. Lige nu fornemmer jeg egentlig to bevægelser; en, der går mod enhed, og en, der går mod ensomhed. På menighedsplan fornemmer jeg en voksende ydmyghed og vilje til at ville hinanden og gå enhedens vej. I spiritualiteten fornemmer jeg at det går en anden vej – hvor den enkeltes personlige erfaringer bliver doktrinen. En antropocentrisk tilbedelse, der sætte individets erfaringsunivers i centrum. En udvikling, der truer arven, den fælles tro og bekendelse med Jesus som absolut centrum.

Hvordan registreres denne udvikling? Vi kan se den i kulturen, ved at spørgsmål om tro er blevet en helt normal del af et kulturelt portræt. Men det er ikke den kristne tro, der efterspørges eller præsenteres. Det er en subjektiv udgave. Det er med eksklusivt fokus på, hvad troen kan gøre for dig – hvad du får ud af den. Helt i forlængelse af den moderne kærlighedsfortolkning, hvor kærligheden, jeg elsker dig med, er blevet proportional med det, jeg får ud af dig; *"I love you, because you complete me"*¹ – centrum er ikke *"you"* – men *"me"*. I kirken er vi kaldet til at være modkultur, men har ofte svært ved det. Så vi har det med at følge med og skabe en kristen variant af den forskydning, der sker i kulturen. Risikoen er, at vi skaber en terapeutisk gudstjeneste, hvor lovsangen mest handler om, hvad den gør ved mig, tjeneste og nådegaver kommer til at handle om selvrealisering, og forkyndelsen motiveres af "hvad du kan få ud af det".

Enhedens grundlag

Enhedens tilsyneladende største udfordring har været mangel på enighed. Interessant nok er frikirkeverdenen i Danmark begyndt at ligne den politiske verden. Der er voldsom trængsel på midten. De fleste af os er ret enige om langt det meste, og der er langt mellem store særstandpunkter. Flertallet synes også at være mere optaget af, hvad vi er enige om, end at gå på jagt efter uenighederne. Så langt, så godt. Udfordringen er bare, at enighed, selvom det hjælper, ikke er grundlaget for enhed. Tillad mig at give et personligt eksempel; jeg var en af 90'ernes glade pilgrimme, der tog til Toronto for at opleve den særlige åndsudgydelse, som fandt

sted i Toronto Airport Christian Fellowship. Ved en samling, hvor omkring tusinde ledere var tilstede blev der bedt for forskellige nationer – og som eneste dansker måtte jeg stå på mål for Danmark. Jeg stod ikke særlig længe, men lod benene slå væk under mig af en aldeles kraftfuld atmosfære – pinlig bevidst om at jeg som den eneste lå på gulvet foran tusinde mennesker. Efter en lille halv times tid havde det fysiske tryk af Guds nærvær lettet så meget, at jeg kunne sætte mig op. Det første, der mødte mit fortumlede blik, var en anden mands mindst lige så overraskede udtryk. Det viste sig at være en græsk, ortodoks præst i fuld ornat, der havde været udsat for samme omgang som jeg. Da vi så i hinandens øjne, var der ingen af os, der tænkte et øjeblik på vores forskelle og uenigheder. Vi var brødre, som lige havde været i verdens bedste legeland med vores fælles himmelske far.

Sagt helt banalt, enhedens grundlag er ikke enighed – det er kærlighed. Derfor kan der reelt være enhed i alle vores livsarenaer, også med mennesker som ikke tror. Med Magnus Malms ord deler vi alle samme Skaber og rummer, bevidst eller ubevidst, både en længsel efter og en modstand mod Gud.

Dette betyder også, at enhedens mål ikke er at blive enige. Enhedens mål er det samme som dens kilde, at elske hinanden med en ubetinget kærlighed. Den bibelske reference for disse betragtninger er omfattende og summeres perfekt op i 1.Kor.13, hvor kærligheden netop beskrives som en kraft, der rummer paradokser og modsætninger – det uperfekte. Vi beskrives også som uperfekte i kærlighedens vandring – som børn, der skal vokse i indsigt og dømmekraft. Derfor er enheden ej heller noget, vi når frem til, men noget, vi kan være på vej mod.

Betyder uenighed ikke noget?

Jo. Enigheden sætter grænser for, hvad vi kan gøre sammen. Den sætter også grænser for, hvorvidt vi kan lade os repræsentere i en fælles reference. I enhedens navn har vi måske haft det lidt svært med dette. Vi har gerne villet have så mange med som muligt, når vi har lavet repræsentative bevægelser, organisationer eller paraplyer. Vi ville måske have været hjulpet ved at være endnu skarpere, end vi har været. Det kunne formentlig have givet os en større handlingskraft i mindre fællesskaber. I

¹ Omtrentligt "Jeg elsker dig, fordi du fuldender mig" eller "...fordi du gør mig hel".

dag står vi jo med den interessante udvikling, at forskelle kirker imellem ikke længere så meget skal findes mellem kirkesamfundene, men snarere indenfor de respektive samfund. Så på den ene side kunne vi nok lige så godt samle os på midten i et meget (eller relativt) stort frikirkeligt fællesskab i en omfattende paraply. På den anden side kunne det måske være gavnligt med opbrud indenfor de eksisterende samfund, så der på ny kan skabes handlekraftige fællesskaber. Reelt har kirkefællesskaberne vel ikke skabt noget særligt i form af menighedsplantning, skoleplantning eller afgørende missionsindsatser i de seneste tyve år? Vi har bare flyttet lidt rundt på brikkerne og forsøgt at holde sammen på de eksisterende samfund uden måske helt at vide hvorfor.

Hvis præmisserne i det hidtil skrevne er valide, kunne man vel sige det på denne måde: Tag imod Jesu kærlighed, Elsk alle. Stræb efter at bevare åndens enhed. Altså, bliv ved med at elske din kristne bror og søster, selvom de er langt sværere at elske end dem udenfor. Og lav handlekraftige, visionsdrevne fællesskaber med dem, du er enige med.